

Datum : 11 februari 2025
Onderwerp : Kunstwerk "Van te veel spektakel wankel je allicht"
Van : Het college van Burgemeester & Wethouders

Geachte leden van de raad,

In september 2022 heeft de VVD-fractie Artikel 42-vragen gesteld over de kunstuiting van Lucebert "Van te veel spektakel wankel je allicht". Deze kunstuiting bevindt zich boven op het dak van het voormalig Landbouwhuis – het witte pand naast het Stads kantoor. Momenteel is dit pand in gebruik door onder andere het UWV en Zaffier. De Artikel 42-vragen van de VVD-fractie waren gericht op de ontdekking dat Lucebert als jongeman in brieven nazisymptieën heeft geuit. Het college heeft op deze vragen gereageerd en daarin aangegeven dat zij met verschillende partijen in gesprek zou gaan over de achtergrond van kunstenaar Lucebert in relatie tot behoud van het kunstwerk.

De gevoeligheid van het onderwerp vroeg direct om een zorgvuldige aanpak. Er is naar meer informatie gezocht bij deskundigen, onder andere bij een specialist op het gebied van erfgoed en omgaan met gevoelig oorlogsverleden. Ook heeft een gesprek plaatsgevonden waarbij de methodiek 'emotienetwerken' werd gebruikt, met onder andere vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap en de nazaten van Lucebert. Na het voltooiën van deze stappen bleek de opgehaalde informatie nog niet voldoende fundering om een eindafweging op te kunnen baseren. Vervolgens zijn in november 2024 de inwoners van Alkmaar en andere betrokkenen geraadpleegd. Dit is gedaan middels een digitale peiling op de website van de gemeente Alkmaar. Tot slot is nog een gesprek gevoerd met vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap en een gesprek met de nazaten van Lucebert. In deze gesprekken is de opbrengst van het onderzoek besproken.

Proces

Om een beeld te schetsen van het gehele proces, zijn de doorlopen stappen hieronder omschreven:

-Artikel 42-vragen	pagina 1
-Advies van experts	pagina 2
-Verdere onderzoeks aanpak	pagina 2
-Resultaten van de tentoonstelling	pagina 4
-Digitale peiling	pagina 4
-Gesprek met vertegenwoordigers van de joodse gemeenschap	pagina 6
-Gesprek met één van de nazaten van Lucebert	pagina 7
-Eindafweging	pagina 7
-Bijlagen	pagina 8

• Artikel 42-vragen

Op 7 september 2022 zijn Artikel 42-vragen door de VVD-fractie gesteld over de kunstuiting van Lucebert. De vragen luidde als volgt:

1. Is het college het met de VVD eens dat verering van een moderne kunstenaar met aantoonbare, maar nooit door hem publiekelijk erkende, nazisymptieën niet op zijn plaats is in Alkmaar?
2. Overweegt het college om de spreuk "Van te veel spektakel wankel je allicht" te verwijderen van de gevel van het stads kantoor?

3. Zo nee, waarom niet?

De genoemde Artikel 42-vragen zijn bijgevoegd als bijlage 1.

Het college heeft in de beantwoording van deze Artikel 42-vragen aangegeven dat zij met verschillende partijen in gesprek zou gaan over de achtergrond van de kunstenaar Lucebert in relatie tot behoud van het kunstwerk. Dit is destijds gecommuniceerd richting de raad met een raadsinformatiebrief (RIB) op 4 oktober 2022. De betreffende RIB is als bijlage 2 toegevoegd.

- **Advies van experts**

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Vervolgens is de juiste aanpak onderzocht en overwogen. Zo is er zorgvuldig nagedacht over de te raadplegen deskundigen. Er is toen onder andere besloten om de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) om hun visie te vragen. Vooral omdat zij op dat moment werkten aan een publicatie die goed aansloot bij het gestarte onderzoek over de kunstuiting van Lucebert. Namelijk, een publicatie over de omgang met omstreden monumenten (de publicatie met de titel "Wankele sokkels" was in oktober 2023 gereed). Met de KNAW is in maart en april 2023 verschillende keren per telefoon en per mail contact geweest over de kunstuiting. De KNAW gaf het advies om em. prof. dr. Maria Grever te raadplegen, de expert op dit gebied in Nederland. Zij is geschiedkundige en gespecialiseerd in (de betekenis van) erfgoed over de Tweede Wereldoorlog en de omgang met gevoelig oorlogsverleden.

Gesprek met em. prof. dr. Maria Grever

Met em. prof. dr. Maria Grever is op 4 mei 2023 een uitgebreid gesprek gevoerd. Dit gesprek werd gevoerd met de burgemeester van Alkmaar, die destijds de portefeuille Cultuur behartigde. Tijdens dit gesprek deelde mevrouw Grever haar analyse, namelijk: "Het onderwerp en de beeldtaal van het kunstwerk is niet omstreden of kwetsend." Om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over deze kunstuiting, deelde zij ook het advies om het verdere onderzoek op een bepaalde wijze in te richten. De te nemen stappen die zij adviseerde waren: het monument te historiseren, de juridische context te onderzoeken, met alle belanghebbenden een gesprek te voeren en het bepalen van de cultuurhistorische waarde. Deze stappen worden hieronder verder toegelicht. De analyse van het gesprek met em. prof. Dr. Maria Grever is opgenomen in een tussentijdse RIB die op 28 september 2023 gedeeld is met de raad (bijlage 3). Het afrondende advies van mevrouw Grever was om het kunstwerk niet zomaar weg te halen; "ga daar heel voorzichtig mee om", gaf zij aan. (bijlage 4)

- **Verdere onderzoeks aanpak**

Op basis van de, door mevrouw Grever geadviseerde, onderzoeks aanpak zijn de volgende stappen ondernomen:

1. *Historiseer het monument: hoe is het kunstwerk tot stand gekomen, in welke periode is het gemaakt, wie waren erbij betrokken en waarom?*

Het kunstwerk van Lucebert is een initiatief van de toenmalige Adviescommissie Beeldende Kunst van de gemeente Alkmaar en de toenmalige directeur van de Sociale Dienst van de gemeente Alkmaar, Anneke Reuvekamp. Het pand waarop het kunstwerk staat, destijds het Landbouwhuis, was aangekocht om er de gemeentelijke dienst in te vestigen. In het kader van de percentageregeling - de regeling die bepaalt dat bij bouw, verbouw of aankoop van vastgoed een percentage van het budget besteed dient te worden aan kunst - werd een bedrag van 70.000 gulden beschikbaar gesteld voor een kunsttoepassing aan of op het

gebouw. Gedacht werd aan een kunstwerk waarin tekst en/of licht belangrijke elementen zouden zijn.

Voor de kunsttoepassing werd gekozen voor, de in de omgeving van Alkmaar wonende en internationaal bekende kunstenaar, Lucebert. In de herfst van 1993 aanvaardde de kunstenaar de opdracht een kunstwerk voor het gebouw te ontwerpen. De planning die hiervoor was opgesteld, was dat Lucebert in het voorjaar van 1994 een ontwerp zou tonen. De planning werd doorbroken door de ziekte van Lucebert en zijn onverwachte overlijden in mei van dat jaar. Na een periode van stilte werd enige maanden later contact opgenomen met de weduwe van Lucebert en werd afgesproken de opdracht weer op te pakken en te voltooien omdat in het nalatenschap van Lucebert het ontwerp van het kunstwerk was aangetroffen. Enige maanden later werd het kunstwerk op de zuidelijke dakrand van het kantoorgebouw geplaatst en ontstoken. Toen het nieuwe Stadskantoor werd gebouwd is het kunstwerk verplaatst naar de noordelijke dakrand waar het nu nog steeds staat. De betrokkenen bij de totstandkoming destijds waren: de reeds genoemde Adviescommissie van de gemeente Alkmaar, voorgezeten door de wethouder Cultuur, de directie van de gebruikers van het gebouw, technisch adviseurs en de beleidsadviseur Cultuur (tevens secretaris van de adviescommissie en projectleider van de kunsttoepassing).

2. Onderzoek de juridische context

De eigenaar van het kunstwerk en het gebouw was en is de gemeente Alkmaar. Het gebouw werd destijds verbouwd om het geschikt te maken voor de gemeentelijke dienst. In dat kader is ook de kunstuiting geplaatst. Het is niet bekend of de architect van het Landbouwhuis betrokken is geweest bij de verbouwing en dus ook niet hoe deze er nu tegenaan kijkt. Het auteursrecht van het kunstwerk ligt bij de nazaten van de kunstenaar. Elke wijziging aan het kunstwerk vereist instemming van de rechthebbenden, in dit geval de nazaten.

3. Emotienetwerkgesprek

Op 8 januari 2024 is een gesprek gevoerd volgens voorgestelde aanpak van mevrouw Grever, met twee nazaten van Lucebert, twee vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap, een afgevaardigde van het Stedelijk Museum Alkmaar, een afgevaardigde van het Regionaal Archief Alkmaar en een inwoner van Alkmaar, in aanwezigheid van een beleidsadviseur Cultuur van de gemeente Alkmaar. Dit gebeurde volgens de methodiek emotienetwerken - een gespreksmethode gericht op het horen van verschillende ervaringen, gevoelens en meningen van deelnemers over een gevoelig onderwerp. Op 14 maart 2024 is de raad hierover geïnformeerd met een RIB. Deze RIB is bijgevoegd als bijlage 5.

De conclusie van dit gesprek was dat onderstaande punten de belangrijkste elementen vormden in de visies van de aanwezigen. Namelijk:

- Vanuit meerdere deelnemers werd gesignaleerd dat er een angst is voor overhaaste beslissingen vanuit de gemeente. Er is behoefte aan inzicht in de keuze die de gemeente zal gaan maken;
- Meerdere deelnemers signaleerden de heftige maatschappelijke discussie met betrekking tot het onderwerp en de verschillende waarderingen voor de maker, het kunstwerk en de dichtregel;
- Meerdere deelnemers benoemden de verschillende tegenstrijdige historische bronnen die ten grondslag liggen aan de ontdekkingen over Lucebert, tegenstrijdige interpretaties en het feit dat er binnen afzienbare tijd nieuw onderzoek over de geschiedenis van Lucebert zal verschijnen.

Verder werd de vraag gesteld wat de reden voor de raadsleden was om dit gesprek te starten. Er was daarover ook zorg vanuit de joodse gemeenschap, omdat zij hier niet verantwoordelijk voor willen worden gemaakt.

Het gesprek riep ook de volgende vraag op: "Wat is de verantwoordelijkheid van de gemeente om ruimte te geven voor de maatschappelijke dialoog over dit onderwerp?" En, "Wat is de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de nalatenschap van Lucebert?"

Tijdens dit gesprek zijn door de aanwezigen geen uitspraken gedaan over het verwijderen van het kunstwerk.

4. *Bepaal de cultuurhistorische context van het kunstwerk*

Voor deze stap zijn de adviseurs van de Werkgroep Beeldende Kunst Openbare Ruimte (WBKOR) van de gemeente Alkmaar geraadpleegd. Hun advies luidde:

Lucebert was een belangrijk kunstenaar in Nederland, met name in het naoorlogse Nederland, waar hij een van trekkers van de Vijftigers was; de groep dichters die brak met de traditionele poëzie.

Het kunstwerk 'Van te veel spektakel wankel je allicht' bevat een boodschap die tijdloos is, die te maken heeft met de individuele mens maar juist ook met de maatschappij en met de stad Alkmaar. De dichtregel is zorgvuldig door Lucebert, speciaal voor deze locatie gekozen en heeft met de plaatsing op het dak een blijvende impact op de omgeving.

Lucebert woonde een groot deel van zijn leven in Bergen, in de nabije omgeving van Alkmaar en het is van groot belang dat juist hier – zoals ook op een tiental andere locaties in Nederland en België – zijn werk kan worden gezien en ervaren. Voor de WBKOR is het een hoogtepunt in de collectie buitenkunst van Alkmaar.

Het gehele advies is als bijlage toegevoegd (bijlage 6)

• **Resultaten van de tentoonstelling**

Na het doorlopen van de bovengenoemde stappen is enige tijd ruimte gegeven aan het maatschappelijk gesprek dat gevoerd werd over de kunstenaar Lucebert. Daarbij is ook rekening gehouden met de tentoonstelling van Lucebert die op dat moment gehouden werd in het Stedelijk Museum Alkmaar. Deze expositie, over het werk van Lucebert en over Lucebert zelf, werd gehouden vanwege zijn 100e geboortjaar en liep van 30 maart 2024 tot 1 september 2024. Na afloop van de tentoonstelling is contact opgenomen met de directie van het Stedelijk Museum Alkmaar en met de coördinator van de Lucebert tentoonstelling. In dit contact was het doel voornamelijk; onderzoeken of er opmerkingen en/of vragen zijn gekomen over de expositie of dat er ophef over is ontstaan. De directie van het Stedelijk Museum Alkmaar heeft laten weten dat er geen vragen of opmerkingen zijn binnengekomen, zowel digitaal als in het museum zelf, en dat er – voor zover hen bekend is – geen ophef over de expositie is ontstaan. Het contact hierover per email is als bijlage 7 toegevoegd.

• **Digitale peiling**

De eerdergenoemde doorlopen stappen hebben gezorgd voor een uitvoerig beeld van deze specifieke kunstuiting van Lucebert. Echter bleef dit uitvoerige beeld een genuanceerd beeld. De nuance in de op dat moment vergaarde informatie, vormde voor het college van Burgemeester en Wethouders niet voldoende fundering om een eindafweging op te kunnen baseren. Om het onderzoek uit te breiden en daarmee een verdiepingsslag te maken, is een digitale peiling uitgezet over deze kunstuiting. Op 9 april is de raad hierover geïnformeerd via de beantwoording van raadsvragen. De beantwoording van deze raadsvragen is bijgevoegd als bijlage 8. Deze digitale peiling werd aangeboden op de website van de gemeente Alkmaar en was in te vullen voor eenieder die geïnteresseerd was.

De peiling heeft twee weken opengestaan van donderdag 31 oktober tot donderdag 14 november 2024. Over deze peiling is gecommuniceerd via de social mediakanalen van de gemeente Alkmaar, via

een nieuwsbericht op de website van de gemeente Alkmaar, met een persbericht dat breed uitgestuurd is en in een artikel in Stadskrant nr. 19 van 2024, pagina 6 – verschenen op 8 november.

Op 4 oktober is de raad geïnformeerd over de planning van deze peiling. Deze RIB is bijgevoegd als bijlage 9. Vervolgens is de raad op 31 oktober geïnformeerd over de start van de peiling, middels het toezenden van het persbericht, zie bijlage 10.

Uitkomst peiling

De peiling is in totaal door 868 personen ingevuld. De uitkomst van de stellingen laat zien dat:

- Het merendeel van de respondenten (98%) het kunstwerk kent.
- Het merendeel van de respondenten (42% en 38%) het kunstwerk als 'Positief' of 'Zeer positief' beschouwt.
- Het merendeel van de respondenten (76%) het kunstwerk niet anders is gaan waarderen nadat de ontdekkingen over Lucebert zijn geuite nazisymphathieën aan het licht kwamen
- Het merendeel van de respondenten (44% en 30%) de plek van het kunstwerk, bovenop een kantoor van de gemeente, als 'Positief' of 'Zeer positief' beschouwt.

In de uitslag van de peiling kwam duidelijk naar voren dat een overgroot deel van de respondenten graag ziet dat de kunstuiting blijft. De taartdiagrammen en de exacte cijfers m.b.t. het aantal respondenten per type antwoord, is te vinden als bijlage 11.

Door 467 van de 868 respondenten is een opmerking ingestuurd (ca 54% van het totaal aantal respondenten). Alle 467 opmerkingen zijn gecategoriseerd. Deze categorisering is toegevoegd als bijlage 12.

De opmerkingen zijn onderverdeeld in 7 categorieën. Deze zijn bepaald aan de hand van de meest genoemde argumenten of meningen. Circa 73% van de opmerkingen valt binnen categorieën die sturen op "kunstwerk behouden", circa 14% is neutraal, en 13% valt onder de noemer "kunstwerk verwijderen".

De categorieën zijn als volgt:

1. Kunstwerk behouden - Niet afrekenen op jeugdzondes
2. Kunstwerk behouden – Kunstwerk is niet schuldig
3. Kunstwerk behouden – Het hoort bij Alkmaar
4. Kunstwerk behouden - Overige argumenten
5. Neutraal
6. Neutraal - De gemeente moet zich hier niet mee bezig houden
7. Verwijderen van kunstwerk: Het kunstwerk moet/mag weg

1. Kunstwerk behouden: niet afrekenen op "jeugdzondes"

Ongeveer 60 respondenten beschouwen Luceberts nazisymphathieën in zijn jeugd als een jeugdzonde; "iets wat velen in hun jonge jaren meemaken, maar waarvan ze zich later kunnen distantiëren." Zij benadrukken dat Lucebert zich na de oorlog van deze ideeën heeft afgekeerd en dat zijn (latere) werk geen sporen van nazisymphathieën vertoont. Veel respondenten pleiten ervoor om het kunstwerk los te zien van zijn "jeugdfouten" en het te behouden; "omdat de tekst waardevol is en uitnodigt tot reflectie."

2. Kunstwerk behouden: een kunstwerk is niet schuldig

Uit iets minder dan een kwart van de opvattingen (97 inzendingen) valt op te merken dat kunst volgens deze respondenten nooit schuldig is en dat het kunstwerk losstaat van de persoon die het heeft gemaakt. Hoewel kunstenaar Lucebert persoonlijke fouten heeft gemaakt, zoals het hebben van

foute sympathieën, wordt zijn kunst niet minder waardevol of betekenisvol zeggen zij. De spreuk op het kunstwerk wordt als tijdloos en passend gezien, vooral omdat het een boodschap van zelfreflectie en bescheidenheid uitdrukt, die volgens hen vandaag de dag nog steeds relevant is. Veel van deze respondenten vindt dat de kunst moet blijven, los van de fouten die de kunstenaar mogelijk heeft gemaakt, en pleiten tegen de 'cancel-cultuur'.

3. *Kunstwerk behouden: het hoort bij Alkmaar*

Circa 20 respondenten geven aan dat zij vinden dat het kunstwerk bij Alkmaar hoort. Zij hechten persoonlijk aan het werk of koesteren dierbare herinneringen. Zij wijzen op de waarde van Lucebert als groots kunstenaar.

4. *Kunstwerk behouden: overige argumenten en opmerkingen*

Deze groep is met ruim 130 opmerkingen de grootste. Dat komt voornamelijk door de vele korte reacties die zijn gegeven zoals "het moet blijven!" en "lekker laten staan". Daarnaast zijn er opmerkingen gedeeld waaruit blijkt dat het werk meer zou mogen opvallen, opmerkingen die de nadruk leggen op toenemende polarisatie in de samenleving en opmerkingen over steeds meer druk op kunst en cultuur.

5. *Neutraal*

Circa 45 respondenten staan neutraal tegenover het kunstwerk. Zij komen vaak met reacties die erop duiden dat zij zoeken naar alternatieve oplossingen voor de zaak. Zo geven sommigen aan dat er eerst meer onderzoek gedaan zou moeten worden. Anderen laten de zaak geheel aan de politiek.

6. *Neutraal: de gemeente moet zich hier niet mee bezighouden*

Een kleine groep van ongeveer 15 respondenten vindt dat de gemeente zich hier niet mee moet bezighouden. Zij wijzen erop dat er volgens hen belangrijkere zaken zijn die aandacht verdienen. Veel van deze respondenten vinden dat het onderwerp rondom het kunstwerk van Lucebert een onnodige afleiding is voor de gemeente, die zich beter kan richten op praktische zaken zoals verkeersveiligheid, criminaliteitsbestrijding en armoedebestrijding.

7. *Kunstwerk verwijderen: het moet/mag weg*

Bijna alle respondenten die met het invullen van de peiling aangeven negatief tegenover het werk te staan (ca 13%), geven dit ook door in een opmerking. Zij pleiten voor het weghalen van het kunstwerk en focussen voornamelijk op de negatieve associaties met het kunstwerk en/of Lucebert. Men vindt het kunstwerk, ondanks zijn esthetische waarde, niet meer passen in de publieke ruimte van Alkmaar, vooral vanwege de historische context van zijn uitingen. Een aantal van hen vindt dat dit beter in een museum of privéruimte zou passen dan in de openbare ruimte.

• **Gesprek met vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap**

Voordat het college tot een definitieve eindafweging is gekomen, is een afrondend gesprek gevoerd met de eerder genoemde vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap. Aan hen is de opbrengst van het onderzoek voorgelegd. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op maandag 13 januari jl. Tijdens dit gesprek is toegelicht welke stappen de afgelopen jaren zijn doorlopen door de gemeente Alkmaar. Er was overeenstemming over het feit dat de wereld sterk veranderd is sinds het emotienetwerk gesprek dat in januari 2024 gevoerd is. Het antisemitisme is sindsdien sterk(er) in opmars. De uitkomst van dit gesprek is door het college meegenomen in de eindafweging.

- **Gesprek met één van de nazaten van Lucebert**

Voordat het college tot een definitieve eindafweging is gekomen, is een afrondend gesprek gevoerd met één van de nazaten van Lucebert als rechthebbende van het kunstwerk en als vertegenwoordiger van de andere nazaten en dus rechthebbenden. Tijdens dit gesprek is de opbrengst van het onderzoek voorgelegd. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op maandag 3 februari jl. Tijdens dit gesprek is toegelicht welke stappen de afgelopen jaren zijn doorlopen door de gemeente Alkmaar. De uitkomst van dit gesprek is door het college meegenomen in de eindafweging.

Eindafweging

Na een zorgvuldig doorlopen proces constateert het college dat het kunstwerk bij veel Alkmaarders bekend is, dat zij het kunstwerk in grote meerderheid positief ervaren - passend bij Alkmaar – en dat zij het kunstwerk willen behouden. Tegelijkertijd constateert het college dat hetzelfde kunstwerk door een deel van de Joodse gemeenschap als pijnlijk en niet meer passend wordt ervaren, gezien de uitspraken van de kunstenaar in zijn jonge jaren, waar geen afstand van genomen lijkt te zijn. Het college heeft daar begrip voor, zeker gezien het toenemend antisemitisme in het afgelopen jaar.

Het college is van mening dat, op basis van het onderzoek naar de achtergrond van het kunstwerk, het advies van experts, de uitkomst van de peiling en de gevoerde gesprekken, er goede redenen zijn om het kunstwerk voor Alkmaar te behouden. Waarbij in samenspraak met de nazaten, als rechthebbenden van het kunstwerk, wordt gezocht naar een andere plek in de openbare ruimte in het centrum van Alkmaar. Het kunstwerk wordt op dat moment ook voorzien van context.

Bij behoud van het kunstwerk is herstel hiervan noodzakelijk vanuit de gemeentelijke plicht tot goed onderhoud van de (beeldende) kunst. Het herstel van de kunstuiting zal hoofdzakelijk inhouden dat de verlichting weer werkend gemaakt wordt.

Het college beschouwt de toezegging die is gedaan in de beantwoording van de Artikel-42 vragen van de VVD van september 2022, hiermee als afgedaan.

De vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap en de nazaten van Lucebert zijn voorafgaand aan de bekendmaking van de eindafweging van het college, op de hoogte gebracht van de inhoud hiervan.

- **Persbericht**

Het persbericht, dat is bijgevoegd als de bijlage 13, is gelijktijdig openbaar gemaakt met deze raadsinformatiebrief.

Bijlagen

Bijlage 1: Art 42 vragen van VVD, sept 7

Bijlage 2: Beantwoording Art 42 vragen

Bijlage 3: RIB stand van zaken – tussentijds

Bijlage 4: Gespreksverslag mevrouw Grevers

Bijlage 5: RIB Gesprekken over vraagstuk rol Lucebert in relatie behoud kunstwerk "Van te veel spektakel wankel je allicht"

Bijlage 6: Advies WBKOR

Bijlage 7: Resultaat Lucebert tentoonstelling Stedelijk Museum Alkmaar

Bijlage 8: Beantwoording raadvragen digitale peiling

Bijlage 9: RIB planning peiling

Bijlage 10: Persbericht 31-10-2024

Bijlage 11: Volledige taartdiagrammen en de exacte cijfers

Bijlage 12: Opmerkingen zijn gecategoriseerd

Bijlage 13: Persbericht kunstwerk Lucebert